

zelius' teckning (F 1 2) **ulmfrip · uk · ulmfastr . . . ftar · brupur · sin + sun krpriks : i · myraby**. Bureus återger i F a 5 Rhezelius' läsning i F a 6. — Hadorph o. Helgonius (B 31): 14 **n** med bst endast t. v.; Caspar Cohl o. Rhezelius ha 14 **a**, vilket sannolikt är det riktiga. I fråga om runorna 18—22 gå läsningarna starkt i sär. Man väntar här ett namn. Cohl har **iftir**, Rhezelius **ftar**, B 31 **bunta**. B 31 har 34 **a**, säkerligen felläsning för **n**; Cohl och Rhezelius **n**. Runorna 44 och 48 äro stungna **y** hos Cohl och Rhezelius, ostungna **u** på B 31. 49—52 **buki** finnas endast på B 31; saknas hos Cohl och Rhezelius.

Om namnen *Holmfrid(r)* och *Holmfastr* se E. Wessén, *Nordiska namnstudier*, s. 100, 105. Om namnet *Guðrikr* se U 29. — 43—48 **myriby** (l. **muribu**) återger ett fsv. *Myriby* eller *Møriby* ('byn eller gården vid myren'). Det är tydligen det strax N om kyrkan belägna Mörby som avses.

42—52 **i myriby buki** är en relativsats utan inledande partikel, genom ordföljden utmärkt såsom underordnad sats. Subjektet är underförstått från det föregående. Huruvida korrelatet är **kupriks** eller **sun+kupriks**, kan icke avgöras. Om satser av typen *i Myriby byggdi* se Sö 208 och *Nysvenska studier* 9 (1929), s. 58.

356. Ängby, Lunda sn.

Pl. 32, 33.

Litteratur: B 28, L 525, D 2:160. Ransakningarna 1667—84; J. Peringskiöld, *Monumenta* 3, bl. 103; N. R. Broeman, *Sagan om Ingvar Widtfarne* (1762), s. 206 f.; G. Stephens, *ONRM* 2, 631; E. Brate, *Sverges runinskrifter* (1922), s. 76, *Svenska runristare* (1925), s. 32, *Anteckningar (ATA)*; O. v. Friesen, *Upplands runstenar* (1913), s. 14, 35, *Runorna* (1933), s. 206.

Äldre avbildningar: P. Helgonius o. J. Hadorph, träsnitt (i *Monumenta* 3 och B 28); Dybeck a. a.; Brate foto 1907 (*Sverges runinskrifter*, s. 77 och i *Nordisk Familjebok*, art. *Runor*); v. Friesen foto (*Upplands runstenar*, s. 13, 35, *Runorna*, s. 207; I. Flodström, *Sveriges folk*, 1918, s. 227).

Runstenen står i en hage 400 m. N om Ängby, 500 m. S om vägskalet mellan vägen till Söderby och vägen till Trosta, 80 m. Ö om ån till Söderbysjön, 20 m. V om landsvägen Lunda—Markim. Platsen är utmärkt på Geologiska kartbladet »Lindholm». I närheten finnas flera bautastenar, ett antal stensättningar och många gravkullar. Runstenen står sålunda på ursprunglig plats, mitt i ett gammalt gravfält.

Runstenen omtalas första gången i *Ransakningarna*: »På Engeby Lund finnes en lång Runasteen något pärijtadt.» Peringskiöld: »Ängeby Lundh». Dybeck: »I Ängeby hage, fordom *Ängby lund*, nu hästhagen kallad, belägen söder ut från Lunda kyrka, samt öster om byn, äro många minnesmärken från hednatiden, såsom två stående och fem fallne bautastenar, grafkullar och flere mer eller mindre skadade stensättningar, isynnerhet i hagens nordvestra del, der ett vattendrag — ett af Laggaåns tillflöden — framflyter. Runstenen står och der på norra sidan om och icke långt ifrån en präktig bautasten.»

Skiffrig gnejsgranit med gott klov. En urspjälkning nedtill i mitten fanns redan då stenen ristades. Ytan är grå, men rödaktig åt sidorna. Urspjälkningen är mörkare, gråblå. Höjd 2,25 m., bredd (tvärs över stenens mitt) 0,86 m. Ytan är slät och jämn. Ristningslinjerna äro breda och tämligen djupa. Därför svårt att vid uppmålning ange bredden på de huggna linjerna; man måste nöja sig med att fylla i upphuggningens botten. Ristningen är genomgående tydlig och väl bevarad.

Inskrift:

rahnfriþr · lit rasa stain þino · aftir biurn · sun þeira · kitilmunþar · kup mialbi hons ant aukups

mupir hon fil a uirlanti · in osmuntr markaði

Ragnfridr let ræisa stæin þenna æftir Biorn, sun þeira Ketilmundar. Guð hialpi hans and ok Guðs moðir. Hann fell a Virlandi. En Asmundr markaði.

»Ragnfrid lät resa denna sten efter Björn, hennes och Kättilmunds son. Gud hjälpe hans ande och Guds moder. Han föll i Virland. Och Åsmund ristade.»

Till läsningen: Runan 3 h är skadad. Av hst endast svaga spår upptill; bst åt h. äro fullt tydliga. 4 n: bst är kort på v. sidan; likaså 21, 35 n. Ensidig bst endast på h. sidan ha flera av inskriftens n-runor: 24, 66, 69, 84 n. På liknande sätt förhåller det sig med inskriftens o- och a-runor. 25 och 99 o ha bst tvärs över hst. 65 o har bst korta på v. sidan, i 83 o går övre bst över hst men ej den nedre. 14, 71, 93, 107 a ha bst korta på h. sidan, 16 a har bst endast på v. sidan. 23 i är skadat; endast nedre delen finns i behåll. På h. sidan upptill, från 38 n till 53 a, är stenens kant skadad efter ristningen. 52 t saknar bst på v. sidan; någon sådan synes aldrig ha varit huggen. Runan har alltså formen av l. 58 m är tydligt; felristning för h. 68 a är skadat genom avflagring; icke o. 69 n: bst är ansatt på en ornamentallinje, som får tjänstgöra som huvudstav. En avflagring tangerar övre staven i 76 s och har förstört övre delen av 77 m. Av den senare runan finns, utom hst:s nedre del, övre hälften av h. bst i behåll. Mellan 79 þ och 81 r finns intet i, men ristarens mening har säkerligen varit, att den korsande slingans ena linje skall läsas som en hst (jfr 69 n). Mitt på hst i 86 i finns en fördjupning, som möjligen är huggen. Säkra sk · finnas efter 9 r, 25 o, 54 r. Runda punkter efter 35 n, 43 a och 96 i.

Hadorph o. Helgonius: 4 i. Intet sk efter 35 n, 43 a och 96 i. 52 l, 58 m, 69 i, 112 u. — Dybeck: 4 n, 52 l, 58 m, 69 n, 112 i. Intet sk efter 35 n och 96 i. — Brate: 52 l, 58 m. Intet sk efter 43 a. — v. Friesen: 14 i, 52 l, 58 m. Intet sk efter 43 a och 96 i.

Inskriften är i det allra närmaste densamma som på runstenen U 346 vid Frösunda kyrka, som även är utförd av Åsmund Kåreson. Om U 356 säger O. von Friesen (*Runorna*, s. 206), att den är »typisk för Asmunds konst och tillika, i sin stränga enkelhet, sitt rena linjespel och sin mästerliga avpassning till ytan, hans kanske mest lyckade verk».

14—42683. *Upplands runinskrifter.*

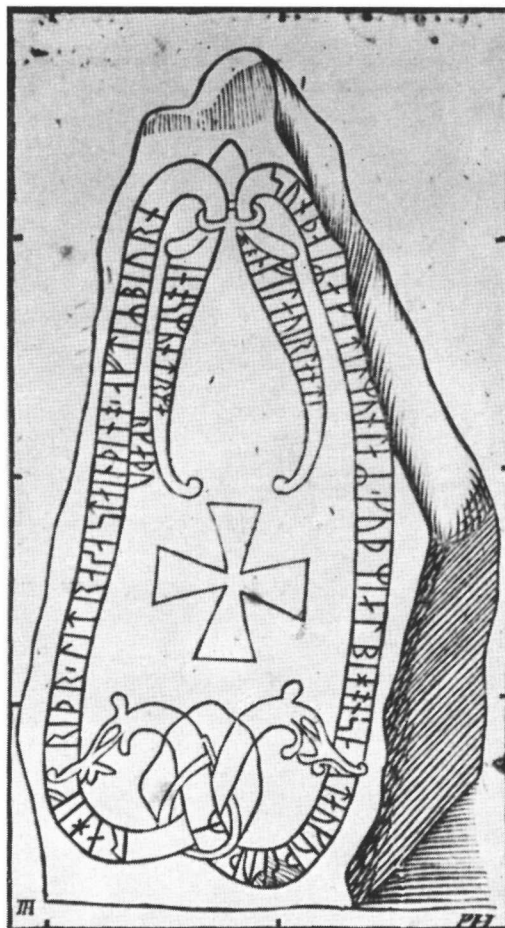

Fig. 67. U 356. Ängby, Lunda sn. Efter B 28.